

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра «Іноземна філологія та переклад»

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарного факультету
Микола ДЄДКОВ
2024 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK4 Практичний курс другої іноземної мови (німецької)

освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

спеціальність 035 Філологія

галузі знань 03 Гуманітарні науки

ступінь вищої освіти бакалавр

2024 рік

програма з дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови (німецької)»
спеціальності 035 Філологія,
освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська»

Розробник: Вікторія ВОЛОШУК, професорка кафедри «Іноземна філологія та переклад»,
кандидатка філологічних наук, доцентка

Програма погоджена:

В.о. завідувачки кафедри
«Іноземна філологія та переклад»

Наталія ЖУКОВА
_____ 2024

Гарант освітньої програми

Кирил ТАРАСЕНКО

_____ 2024

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету
(найменування факультету)

Протокол від «21» серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Микола ДЄДКОВ
_____ 2024

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	12	
Модулів	4	4
Змістових модулів	4	4
Семестр	1,2	1,2
Загальна кількість годин	360	
з них аудиторних:	120	28
<i>лекції практичні лабораторні семінарські</i>	60	30
з них самостійної роботи:	240	332
Занять на тиждень	4	5
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	1 семестр – залік 2 семестр – іспит	
Курсова робота (проєкт) (загальний обсяг)	-	

2. Мета навчальної дисципліни

Програма реалізується шляхом досягнення таких цілей

Практична: формувати у студентів загальні комунікативні мовленнєві компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному середовищі

Освітня: формувати у студентів загальні компетенції (декларативні знання, вміння й навички, компетенцію існування та вміння вчитися), сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить студентам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після отримання диплома про вищу освіту

Пізнавальна: залучати студентів до таких академічних видів діяльності, які активізують і далі розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей

Розвиваюча: допомагати студентам у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів), зміцнювати впевненість студентів як користувачів мови, а також їх позитивне ставлення до вивчення мови

Соціальна: сприяти становленню критичного самоусвідомлення та вмінь спілкуватися і робити вагомий внесок у міжнародне середовище, що постійно змінюється

Соціокультурна: досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем для того, щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій

3. Завдання вивчення дисципліни

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході детальних обговорень, дебатів, офіційних доповідей, лекцій бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю;

- визначати позицію і точку зору мовця, розрізняти різні стилістичні реєстри в усному та письмовому спілкуванні з друзями, незнайомцями колегами, працедавцями та з людьми різного віку і соціального статусу, маючи при цьому різні наміри спілкування;

і реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, лекцій, бесід, що пов'язані з навчанням та професією, поводитись адекватно у типових світських, академічних професійних ситуаціях (напр. у засіданнях, перервах на каву, вечірках)

- пристосовуватися до змін, які зазвичай трапляються під час бесіди і стосуються її напрямку, стилю та основних наголосів

- виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них гнучко користуючись загальноживаними фразами

- чітко виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола тем академічного та професійного спрямування продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс

- розуміти адаптовані тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, та інших джерел, розуміти намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання
- писати зрозумілі тексти різного спрямування, пов'язані з особистою сферою, писати у стандартному форматі деталізовані завдання і звіти, пов'язані з навчанням та спеціальністю
- виконувати цілу низку мовленнєвих функцій та реагувати на них, гнучко користуючись загальноживаними фразами
- запитувати з метою пошуку інформації знаходити конкретну інформацію, пов'язану з процесом або предметом навчання користуючись для цього бібліотечним каталогом, сторінкою змісту або показником, довідниками, словниками та Інтернетом запитувати, щоб отримати суттєво важливу Інформацію пов'язану з навчанням або спеціальністю прогнозувати інформацію, користуючись для цього "ключами", напр. заголовками, підзаголовками, ім'ям автора та ін.

4.Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Практичний курс другої іноземної мови Потребує елементарних навичок комунікативної поведінки іноземної мови. Дисципліни, що передують вивченню цієї дисципліни – «Українська мова», «Практика основної іноземної мови». Постреквізити – продовження курсу другої іноземної мови до 8 семестру

5. Характеристика навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні розвинути та вдосконалити такі **загальні компетентності**:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-4.Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-5.Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК-9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

б) фахові компетентності

СК-2. Здатність використовувати у професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК-3. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються, а також структуру перекладознавчої професії та її роль у суспільстві.

СК-6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя

СК-9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

СК-10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

СК-11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

СК-12 Здатність до організації ділової комунікації.

СК-13. Володіння двома іноземними мовами відповідно до загальноєвропейських стандартів мовної освіти (CEFR): рівень C1 для першої мови (англійська), рівень B2 – для другої мови.

Очікувані результати навчання з дисципліни

ПРН-3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН-6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН-10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН-12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН-14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних задач.

ПРН-15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теми 1.Знайомство.

2.Представлення.

3. На уроці німецької мови

Змістовий модуль 2

- Теми: 1. В гостях.
2. Продукти харчування
3. Хобі;
4. Професія

Змістовий модуль 3

- Теми: 1. Сім'я
2. Родинні зв'язки
3. Вік
4. Вивчення іноземних мов

Змістовий модуль 4

- Теми: 1. З повсякденного життя
2. Робочий день
3. Домашнє господарство
4. У вихідні дні

7 Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	л а б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Знайомство	22		7			15	22		2			20
Тема 2. Представлення	22		8			15	23		2			21
Тема 3. На уроці німецької мови	23		7			15	22		1			21
	23		8			15	22		1			21
Разом за змістовим модулем 1	90		30			60	89		6			83
Змістовий модуль 2												
Тема 1. В гостях..	22		7			15	23		2			21
Тема 2. Продукти харчування	22		8			15	23		2			21

Тема 3. Хобі	23		8		15	22		2		20
Тема 4. Професія	23		7		15	23		2		21
Разом за змістовим модулем 2	90		30		60	91		18		83
Усього годин	180		60		120	180		14		166
Модуль 2										
Змістовий модуль 3.										
Тема 1. Сім'я	22		7		15	22		2		20
Тема 2. Родинні зв'язки	23		8		15	23		2		21
Тема 3. Вік	23		8		15	22		1		21
Тема 4. Вивчення іноземних мов	22		7		15	22		1		21
Разом за змістовим модулем 3	90		30		60	89		6		83
Змістовий модуль 4.										
Тема 1. Повсякденного життя	23		8		15	23		2		21
Тема 2. Робочий день	22		7		15	23		2		21
Тема 3. Домашнє господарство	23		8		15	22		2		20
Тема 4. У вихідні дні Опрацювання	22		7	15		23		2		21
Разом за змістовим модулем 4	90		30	60		91		8		83
Усього годин	360		120	240		360		28		332

8. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Тема 1. Знайомство	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою

			<p>Граматика: Порядок слів в простому німецькому реченні</p> <p>Фонетика: артикуляційний апарат. Німецькі голосні та приголосні звуки</p> <p>Формування навичок сприйняття на слух невеликого монологічного та діалогічного висловлювання, повтор фонетичних вправ за німецькомовним диктором:</p> <p>Граматика: Часи німецького дієслова</p> <p>Фонетика: Німецькі голосні та приголосні звуки</p>
2	Тема 2. Представлення	<i>практичне</i>	<p>Опрацювання лексики за темою</p> <p>Граматика: Зворотній займенник sich</p> <p>Аудіювання: Alles Gute</p> <p>Текст для читання стор 62.</p> <p>Граматика: Займенники man та es</p> <p>Фонетика: звук ich, скоромовки</p> <p>Граматика Питання та питальні слова</p>
3	Тема 3. На уроці німецької мови	<i>практичне</i>	<p>Опрацювання лексики за темою</p> <p>Читання та переклад тексту „Im Deutschunterricht“ (стор. 96)</p> <p>Граматика: Präsens</p> <p>Фонетика: Придихальні звуки</p> <p>Читання та переклад тексту „Ich bin Student“</p> <p>Граматика: Präsens</p> <p>Фонетика: Придихальні звуки</p>
4	Тема 4. В гостях..	<i>практичне</i>	<p>Опрацювання лексики за темою</p> <p>Граматика: Питання та питальні слова</p> <p>Аудіювання: Alles Gute</p> <p>Граматика: Imperfekt</p> <p>Фонетика: звук f, скоромовки</p>
5	Тема 5. Продукти харчування	<i>практичне</i>	<p>Читання та переклад тексту „TV-Quiz "Glücksfall"“</p> <p>Опрацювання лексики за темою .</p>

			Граматики: Числівники кількісні та порядкові Фонетика: звук h, скоромовки Числівники слуховий диктант
6	Тема 6. Хобі	<i>практичне</i>	Читання та переклад тексту „ Warum ist Mario in Deutschland?“ Граматики: Питальні речення (прямі та розділові) Фонетика: звук ich, скоромовки Опрацювання лексики за темою Аудіювання: Alles Gute
7	Тема 7. Професія	<i>практичне</i>	Словниковий диктант по пройденим розділам Фонетика: звук ng Опрацювання лексики за темою Граматики: Imperfekt Читання та переклад тексту „Herzlich willkommen in Kyjiw“
8	Тема 8. Сім'я	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою Граматики: множина іменників Читання та переклад тексту „Quiz“ Аудіювання: Alles Gute 4
9	Тема 9. Родинні зв'язки	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою Граматики: Займенники особові, присвійні, питальні Читання та переклад тексту „Ich möchte Sie bekanntmachen“ Аудіювання: Alles Gute
10	Тема 10. Вік	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою Граматики: Артиклі використання в реченні Фонетика: звук h, скоромовки Читання та переклад тексту „Ein Gespräch auf der Straße“ Граматики: Артиклі означений і неозначений відмінювання Аудіювання: Alles Gute Читання та переклад тексту „Ein Brief“
11	Тема 11. Вивчення іноземних мов	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою Граматики: Визначення роду іменників Фонетика: звук r, скоромовки

			<p>Читання та переклад тексту „Man lernt im Leben nie aus“</p> <p>Граматика: Іменники: жіноча відміна, сильна слабка відміна</p> <p>Аудіювання: Alles Gute</p>
12	Тема 12. З повсякденного життя	<i>практичне</i>	<p>Опрацювання лексики за темою</p> <p>Граматика: Perfekt, Plusquamperfekt</p> <p>Міні-діалоги за темою заняття</p> <p>Читання та переклад тексту „Morgenstunde hat Gold im Munde“</p> <p>Аудіювання: Alles Gute</p>
13	Тема 13. Робочий день	<i>практичне</i>	<p>Опрацювання лексики за темою</p> <p>Граматика: Futurumповтор всіх часів німецької мови</p> <p>Читання та переклад тексту „Ab Morgen neues Leben“</p> <p>“Аудіювання: Alles Gute</p>
14	Тема 14. Домашнє господарство	<i>практичне</i>	<p>Опрацювання лексики за темою</p> <p>Граматика: Іменники: відмінювання</p> <p>Читання та переклад тексту „Jedem Tierchen sein Pläsierche“</p> <p>Аудіювання: Alles Gute</p> <p>Граматика: Іменники: повтор самостійна робота</p> <p>Граматика: складносурядні речення</p> <p>Фонетика: повтор, фонетичні вправи на всі звуки</p>
15	Тема 15. У вихідні дні	<i>практичне</i>	<p>Опрацювання лексики за темою</p> <p>Граматика: три форми дієслів</p> <p>Фонетика: повтор, фонетичні вправи на всі звуки</p> <p>Читання та переклад тексту „Der Trick“</p> <p>Фонетичний диктант</p> <p>Міні-діалоги за темою заняття</p> <p>Перегляд та обговорення тематичного фільму та аудіювання за підручником Sowieso</p>

9. Форми та методи контролю

Для студентів денної форми навчання: усні та письмові опитування на практичних заняттях, аудиторне індивідуальне рубіжне контрольне завдання, іспит.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, іспит.

Форми контролю:

- говоріння (усне фронтальне та індивідуальне опитування, презентації, монолог, групові дискусії та ін.);
- аудіювання (перегляд відео або прослуховування записів, відповіді на питання, висловлення власної думки та ін.);
- читання (аналіз текстів середньої складності, відповіді на питання, виконання лексичних вправ);
- письмові роботи (написання есе, листів, резюме текстів).

10.Критерії оцінювання результатів навчання

Система контролю знань передбачає поточний, рубіжний і підсумковий контроль.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання поточний контроль та оцінювання знань здійснюється з урахуванням роботи на практичних заняттях (активність, участь у дискусіях, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення екзамену і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом та індивідуальним навчальним планом здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи.

Упродовж семестру здобувачі освіти проходять два рубіжних контролю з двох змістових модулів. Здобувачі освіти можуть отримати екзаменаційну оцінку з дисципліни за результатами поточної роботи та рубіжних контролів відповідно.

Для студентів заочного відділення підсумкова оцінка є сумою балів за контрольну роботу та іспит.

Поточне тестування та самостійна робота		Інд. робота	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2			

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	10	50	100
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1-59	незадовільно	не зараховано

11. Політика курсу

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- приймати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимими і доброзичливими до однокурсників та викладачів.

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до контрольних робіт з дисципліни "Практичний курс німецької мови" для студентів 1-2 курсів спеціальності „Переклад” заочної форми навчання Уклад.: Гура Н.П. - Запоріжжя: ЗНТУ, 2010.- 50 с.

12. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

2. Бориско Н.Ф. Самовчитель німецької мови = Deutsch ohne probleme!: (в двох томах). Т. 1. Киев : ВП Логос-М, 2008. 479 с.
3. Німецька мова. Підручник для студентів неспец. вузів. Е. Лисенко та ін. К: Освіта, 2000. 255 с.
4. Німецька мова. Граматика та вправи для початківців. К.: КНЕУ, 2003. 162 с.
5. Tangram Deutsch als Fachsprache. Kurs- und Arbeitsbuch 1A. Max Hueber Verlag. 187 S.
6. Німецька мова. Граматичний практикум : збірник граматичних вправ для початкового рівня / С. О. Біда. — 6-те вид., випр. і доповн. Харків : Вид-во «Ранок», 2017. 320 с.
7. Практична граматики німецької мови / Д. А Євгененко та ін. Вінниця: Нова книга , 2004. 400с.
8. Гусева П.Т., Шумська О.М. Швидко навчись правильно читати німецькою. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, 2004. 124 с.

9. Rosa-Maria Dallapiazza, Von Jan Eduard, Til Schonherr Tangram 1B: Deutsch als Fremdsprache. Frankfurt: Max Hueber Verlag, 2002. 102 S.
10. Живі правила читання німецької мови / Д. Гольц, Ю. Антюфєєва. К.: New time, 2018. 64 с.
11. Давиденко Т. Deutsch. Початковий рівень. Усі тексти для читання. К.: Торсінг. 2017. 64 с.

13. Рекомендовані інформаційні джерела

1. Навчальний відео курс „Alles Gute“ 1-14 уроки